

Til lovforslag nr. L 10. Betænkning afgivet af retsudvalget den 5. april 1984

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af konkursloven, gældsbrevsloven og lov om retsafgifter

(Betalingsstandsning, gældssanering m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til justitsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Udvalget har tidligere i dette folketingsårs første samling behandlet et tilsvarende lovforslag (se Folketingstidende 1983-84 (1. samling), tillæg A, sp. 1175), hvorfor udvalgets behandling har kunnet forme sig som en videreførelse af det udvalgsarbejde, der allerede var vidt fremskredet, da der blev udskrevet valg til folketinget.

Udvalget har endvidere modtaget mundtlig og/eller skriftlig henvendelse fra:

Advokatrådet,
 Danmarks Sparekasseforening,
 Danske Elværkers Forening,
 Danske Husmandsforeninger,
 De danske Landboforeninger,
 Den danske Bankforening,
 Den Danske Dommerforening,
 Foreningen af Fabrikanter, Grossister, Importører og Agenter i EL-Branchen, FAFGE, Kreditorsektionen,
 Foreningen af Registrerede Revisorer,
 Glahn, Henning, Charlottenlund,
 Havkrog Pedersen, K., advokat, København,
 Hjejle, Gersted & Mogensen, advokatkontor, København,
 Institut for gældssanering,
 Kastel, Henrik, advokat, Høllerup, og
 Aagesen, Aage Kirchoff, Virum.

Der er stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, socialistisk folkepartis og det radikale venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1-4 stillede ændringsforslag.

Et *flertal inden for flertallet* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) har på grund af tvivl om den fornødne identitet med dette lovforslag ikke som ændringsforslag stillet forslag til regler om konkurskarantæne i en periode på indtil 5 år i tilfælde, hvor fallenten gennem gentagne konkurser har vist sig uegnet til at drive erhvervsvirksomhed. Lignende regler findes i svensk og norsk konkurslovgivning.

Idet det findes væsentligt, at karantæne-regler gennemføres snarest muligt, vil socialdemokratiet inden udgangen af 1984 fremsætte selvstændigt forslag herom.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis, venstres, centrum-demokraternes og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af udvalget under nr. 2 og 3 stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *flertal* (Ole Espersen (S), Torben Lund (S), Lissa Mathiasen (S), Inge Fischer Møller (S), Erik B. Smith (S), Jimmy Stahr (S), Leif Herman (SF), Ebba Strange (SF) og Bernhard Baunsgaard (RV)):

1) I den under nr. 8 foreslåede § 14, stk. 1, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Er der i skyldnerens erhvervsvirksomhed mere end 25 ansatte, er en repræsentant for de ansatte berettiget til at indtræde i kreditorudvalget, der i så fald udgøres af højst 4 medlemmer.«

Af udvalget:

2) Efter den under nr. 8 foreslåede § 16 a indsættes som ny paragraf:

»§ 01. Personer, som er ansat i skyldnerens erhvervsvirksomhed, og som vederlægges periodevis bagud, kan kræve, at skyldneren stiller betryggende sikkerhed for det til enhver tid først forfaldende vederlag, for så vidt det vedrører tiden efter anmeldelsen af betalingsstandsning. Stilles sikkerheden ikke inden 14 dage eller, hvis tiden for den ansattes ydelse til skyldneren er kommet, uden ugrundet ophold, kan den ansatte ophæve arbejdsaftalen.«

3) Efter nr. 19 indsættes som nye numre:

»01. I § 164, stk. 1, indsættes efter »statsautoriserede« ordene: »og registrerede«.

02. I § 164, stk. 2, ændres »registrerede revisorer eller andre« til: »andre end de i stk. 1 nævnte personer.«

Af flertallet under nr. 1:

Til § 3

4) Den under nr. 2 foreslåede § 37 b affattes således:

»§ 37 b. For skifterettens virksomhed ved behandling af sager om gældssanering svares ingen afgift.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Når begæring om betalingsstandsning er indleveret, er virksomhedens fortsatte drift afhængig af de ansattes indsats i betalingsstandsningsperioden, ligesom de ansatte også har behov for at kunne varetage deres lønmæssige interesser i betalingsstandsningsperioden. Som ændringsforslaget er udformet, kan de ansatte lade sig repræsentere gennem tillidsmandssystemet eller ved en af de ansat-

te udpeget repræsentant med særlig indsigt i betalingsstandsningsspørgsmål, f.eks. advokat eller revisor.

Til nr. 2

I retspraksis er det fastslået, at lønmodtagerne allerede efter de gældende regler har ret til at kræve sikkerhed for lønkrav som betingelse for at fortsætte deres arbejde under betalingsstandsningsperioden. Med ændringsforslaget præciseres de allerede gældende retsprincipper i lovgivningen.

Den kreds af ansatte, som omfattes af bestemmelsen, er den samme som efter den gældende regel i konkurslovens § 63 om konkursboers indtræden i arbejdsaftaler.

Reglen om krav på sikkerhedsstillelse omfatter ikke ansatte, der aflønnes periodevis forud, og bestemmelsen svarer på dette punkt til den almindelige regel i konkurslovens § 57, stk. 2, om gensidigt bebyrdende kontrakter vedrørende løbende ydelser. For så vidt angår forudlønnede vil ikke rettidig erlæggelse af lønnen indebære en aktuel misligholdelse, som kan medføre ophævelse af arbejdsaftalen efter de for det pågældende retsforhold gældende regler.

Sikkerheden skal være »betryggende«. Hvad der i den enkelte situation skal anses som betryggende sikkerhed, må afgøres konkret, men sikkerhed i form af bankgaranti, værdipapirer og lignende let realiserbare aktiver vil opfylde betingelsen, såfremt deres værdi svarer til størrelsen af det til enhver tid først forfaldende arbejdsvederlag. Også en kaution vil efter omstændighederne kunne være betryggende sikkerhed. På den anden side vil det normalt ikke være betryggende for lønmodtagere at få pant i aktiver, som tilhører skyldneren, og som omfattes af et forbud mod udlæg m.v. efter den foreslåede regel i konkurslovens § 16 a.

Efter bestemmelsen skal sikkerheden, når tiden for den ansattes ydelse er kommet, stilles uden ugrundet ophold efter fremkomsten af de pågældende ansattes påkrav, eventuelt gennem fagforeningen. På dette punkt svarer bestemmelsen til konkurslovens almindelige regel om gensidigt bebyrdende aftaler i § 57, stk. 1. I den forbindelse skal det fremhæves, at der må gives tilsynet rimelige tidsmæssige muligheder for at sætte sig ind i skyldnerens og dennes erhvervsvirksomheds forhold og

til at undersøge mulighederne for at fremskaffe sikkerhed, og det kan således have betydning for fortolkningen af dette udtryk, om påkravet om sikkerhedsstillelse er fremsat umiddelbart efter betalingsstandsningens anmeldelse, eller om kravet først fremsættes på et senere tidspunkt, hvor der er bedre overblik over skyldnerens forhold. Men uanset dette vil der efter bestemmelsen gælde en absolut frist for sikkerhedsstillelsen på 14 dage fra fremkomsten af påkravet om sikkerhedsstillelse.

Det skal fremhæves, at bestemmelsen alene tager stilling til spørgsmålet om den ansattes muligheder for at ophæve arbejdskontrakten på grund af anticiperet udeblivelse med arbejdsvederlaget. Foreligger der en aktuel misligholdelse, idet f.eks. forfalden løn ikke er betalt, vil den ansatte kunne ophæve arbejdsaftalen, såfremt reglerne om vedkommende retsforhold berettiger dertil. Det samme gælder, hvis den af betalingsstandsningen følgende ændring af forholdene giver den ansatte ret dertil efter reglerne om vedkommende retsforhold, sml. herved bestemmelsen i konkurslovens § 63, stk. 3. På tilsvarende måde kan arbejdsgiveren ophæve ansættelsesforholdet, såfremt der bortset fra betalingsstandsningen er adgang hertil.

Bestemmelsen indeholder ikke regler om behandlingen af eventuelle tvister vedrørende sikkerhedsstillelse. Det er ikke fundet hensigtsmæssigt i forbindelse med betalingsstandsninger og udsatte konkursbegæringer at henlægge behandlingen af sådanne spørgsmål til den pågældende skifteret, og de almindelige regler om behandlingen af tvister mellem arbejdsgiveren og de pågældende ansatte finder således anvendelse. Samtidig

må det dog fremhæves, at betalingsstandsningen kan miste sit formål, hvis man ikke kan fastholde de ansatte i skyldnerens erhvervsvirksomhed, og at skifteretten derfor efter omstændighederne efter indberetning fra tilsynet vil skulle ophæve betalingsstandsningen efter den foreslåede bestemmelse i konkurslovens § 16 c (§ 16 d, hvis ændringsforslaget vedtages).

Går en skyldner konkurs, efter at der i forbindelse med en betalingsstandsning er stillet sikkerhed efter den skitserede bestemmelse, vil skifteretten i medfør af konkurslovens § 57, stk. 3, kunne træffe bestemmelse vedrørende sikkerhedens størrelse m.v. i forbindelse med konkursbehandlingen. Sådanne bestemmelser vil dog ikke kunne vedrøre tiden forud for konkursdekretets afsigelse.

Til nr. 3

Efter konkurslovens § 164, stk. 1, kan statsautoriserede revisorer uden beskikkelse fungere som regnskabskyndige tillidsmænd ved akkordforhandlinger. Efter stk. 2 kan registrerede revisorer eller andre beskikkes for den enkelte akkordforhandling. Da det i praksis har vist sig meget vanskeligt at få registrerede revisorer bekikket efter konkurslovens § 164, stk. 2, foreslås § 164, stk. 1 og 2, ændret således, at også registrerede revisorer kan fungere uden beskikkelse.

Til nr. 4

Efter flertallets opfattelse er det urealistisk at stille krav om, at personer, der måske i årevis har været håbløst forgældede, skal betale 1.500 kr. for at få indledt en gældssanerings sag.

Hagen Hagensen (KF) fmd. Annelise Gotfredsen (KF) Agnete Laustsen (KF)

Per Stig Møller (KF) Bjørn Elmquist (V) Birthe Rønn Hornbech (V)

Birgith Mogensen (CD) Inger Stilling Pedersen (KrF) Ole Espersen (S)

Inge Fischer Møller (S) Torben Lund (S) Lissa Mathiasen (S) Erik B. Smith (S)

Jimmy Stahr (S) Leif Hermann (SF) Ebba Strange (SF) nfmd.

Bernhard Baunsgaard (RV)

Partierne FP og VS havde ikke medlemmer i udvalget.